

ERHVERVSANKENÆVNET

Nævnenes Hus * Toldboden 2 * 8800 Viborg * Tlf. 72 40 56 00 * ean@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

Kendelse af 4. oktober 2021 (j.nr.: 20/13758)

Hvidvasklovens § 58, stk 2, § 58, stk. 3, nr. 3, samt § 57, stk. 2.

Stadfæstet, at der var nærliggende risiko for misbrug for stilling grundet tidligere begået økonomisk kriminalitet, hvorfor anmodning om registrering i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask nægtes.

(Jacob Hjortshøj, Allan Nejbjerg og Mikael Friis Rasmussen)

Kendelse

K ApS c/o A

mod

Erhvervsstyrelsen

Den 28. november 2020 har K ApS c/o A (herefter klager) påklaget Erhvervsstyrelsens afgørelse af 2. november 2020, hvorved styrelsen har truffet afgørelse om nægtelse af registrering i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask, jf. hvidvasklovens § 58, stk. 2, og § 58, stk. 3, nr. 3. Ved afgørelsen har Erhvervsstyrelsen endvidere efter hvidvasklovens § 57, stk. 2, påbudt klager inden 8 uger at foretage de nødvendige foranstaltninger, der er påkrævet for at bringe virksomhedens overtrædelse af hvidvaskloven til ophør.

Ved kendelse af 25. januar 2021 har Erhvervsankenævnet afvist en anmodning fra klager om, at klagen tillægges opsættende virkning.

Sagens omstændigheder:

Erhvervsstyrelsen har i en af ankenævnet indhentet redegørelse af 14. januar 2021 over sagens faktiske omstændigheder oplyst bl.a.:

”Erhvervsstyrelsen har den 20. august 2020 modtaget en anmodning om optagelse af K ApS, [CVR-nummer] i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask, jf. den dagældende hvidvasklov § 31, LBKG 2020-

04-02, nr. 380. I forbindelse med anmodningen indhentede Erhvervsstyrelsen straffeattest og domsudskrift på virksomhedens direktør, A.

Det fremgår af domsudskriften fra Østre Landsret, at A er blevet idømt en ubetinget fængselsstraf på et år og tre måneder samt konfiskation af bl.a. kr. 54.750,-, jf. straffelovens § 191, stk. 1 og stk. 2, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 43 og nr. 131 for i tiden op til den 20. december 2016 at have overdraget ikke under 111 gram kokain til en værdi af mindst kr. 54.750 og 100 euro samt for den 20. november 2016, at have været i besiddelse af 74,3 gram kokain med henblik på videresalg, idet der ved ransagning af A's bopæl blev konfiskeret kr. 54.750 og 100 euro og 74,3 gram kokain, samt en mobiltelefon indeholdende korte beskeder om møder.

Erhvervsstyrelsen traf den 2. november 2020 afgørelse om nægtelse af registrering i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask og lagde ved sin afgørelse vægt på, at der har været tale om økonomisk kriminalitet samt hvidvask af penge i henhold til definitionen af hvidvask, som den fremgår af hvidvasklovens § 3, stk. 1, nr. 1. Erhvervsstyrelsen lagde desuden vægt på omfanget af den kriminelle handling, der af såvel By- som Landsret blev takseret til 1 år og 3 måneders fængsel, og at Østre Landsret ydermere besluttede at gøre straffen ubetinget. Slutteligt lagde Erhvervsstyrelsen vægt på, at A i retten afgav forklaring om, at han alene i 2016 havde en indkomst på kr.

80.000, som han modtog sort.

Erhvervsstyrelsen traf derfor på baggrund af ovenstående afgørelse om nægtelse af registrering i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask samt påbud i henhold til hvidvasklovens § 57, stk. 2, idet Erhvervsstyrelsen vurderede at As lovovertrædelser begrundet en nærliggende fare for misbrug af hans stilling eller kontrollerende indflydelse.

Erhvervsstyrelsen har endvidere i perioden fra den 4. august 2020 til den 16. november, været i dialog via mail med A. Kopi af denne korrespondance er vedlagt som bilag.

..."

I Erhvervsstyrelsens afgørelse af 2. november 2020 hedder det bl.a.:

"Erhvervsstyrelsen træffer i medfør af hvidvasklovens §§ 58, stk. 2 og 58, stk. 3, nr. 3, afgørelse om nægtelse af registrering i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask.

Erhvervsstyrelsen har i forbindelse med K ApS', [CVR-nummer], anmodning om registrering i Styrelsens register til bekæmpelse af hvidvask, foretaget en konkret og samlet vurdering af virksomhedens daglige ledelse og reelle ejer, herunder sammenholdt tidligere begåede forhold med karakteren af de pligter og opgaver, som K ApS vil blive pålagt i henhold til hvidvaskloven.

Erhvervsstyrelsen har på denne baggrund truffet afgørelse om nægtelse af registrering i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask.

Erhvervsstyrelsen har desuden i medfør af hvidvasklovens § 57, stk. 2 truffet afgørelse om, at K ApS inden 8 uger fra afgørelsens datering, skal foretage de nødvendige foranstaltninger, der er påkrævet for at bringe virksomhedens overtrædelse af hvidvaskloven til ophør.

Begrundelse

Erhvervsstyrelsen modtog den 20. august 2020 en digital anmodning om registrering af virksomheden K ApS, [CVR-nummer], i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask.

Erhvervsstyrelsen har efterfølgende indhentet straffeattest på A, som er virksomhedens direktør og reelle ejer.

Erhvervsstyrelsen skal efter hvidvasklovens § 58, stk. 2, undlade at registrere virksomheder og personer i Erhvervsstyrelsens register til bekæmpelse af hvidvask, hvis medlemmer af ledelsen er dømt for et strafbart forhold, og at det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Videre fremgår det af hvidvasklovens § 58, stk. 3, nr. 3, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at registrere en virksomhed, hvis en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse.

Erhvervsstyrelsen har konstateret, at A tidligere er dømt ved Københavns Byret og ved Østre Landsret, og Erhvervsstyrelsen har derfor indhentet domsudskrifter for disse domme.

På baggrund heraf nægter Erhvervsstyrelsen registrering af virksomheden K ApS, [CVR-nummer] i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask.

Det er Erhvervsstyrelsens opfattelse, at de strafbare forhold, som virksomhedens direktør og reelle ejer er dømt for at have begået, giver grund til at antage, at der er en nærliggende fare for misbrug, herunder i forhold til de pligter og opgaver som K ApS og A som reel ejer og direktør ville blive pålagt efter hvidvaskloven, såfremt at A blev registreret i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask.

Det er på denne baggrund Erhvervsstyrelsens vurdering, at virksomheden K ApS, [CVR-nummer], ikke kan registreres i registeret til bekæmpelse af hvidvask.

Erhvervsstyrelsen skal for god ordens skyld gøre opmærksom på, at den der udøver virksomhed, der er omfattet af registreringspligten efter hvidvaskloven, uden at være registreret i Erhvervsstyrelsens Register til bekæmpelse af hvidvask, kan straffes med bøde, jf. hvidvaskloven § 78, stk.

Påbud i henhold til hvidvasklovens § 57, stk. 2

I henhold til hvidvasklovens § 57, stk. 2, må medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 17, ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

K ApS udbyder i henhold til sin branchekode og formålsbeskrivelse ydelser omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, henset til nærværende registreringsnægtelse, at K ApS, ikke lovligt kan udbyde ydelser omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17, idet virksomhedens direktør og reelle ejer, A, er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

Erhvervsstyrelsen påbyder derfor K ApS inden 8 uger fra afgørelsens datering at foretage de nødvendige foranstaltninger, der er påkrævet for at bringe virksomhedens overtrædelse af hvidvasklovens § 57, stk. 2 til ophør.

...”

I klageskrivelse modtaget den 28. november 2021 har klager påstået Erhvervsstyrelsens afgørelse ændret. Det er til støtte herfor anført bl.a.:

”Det er min opfattelse at jeg er berettiget til HVL registrering, og at påbuddet om ikke at måtte udbyde ydelser omfattet af HVL § 1, stk. 1 nr. 17, er givet med urette. ...

Som begrundelse har Erhvervsstyrelsen anført at det forhold at jeg tidligere er dømt for salg af euforiserende stoffer, efter Erhvervsstyrelsens opfattelse, *”giver grund til at antage, at der er en nærliggende fare for misbrug, herunder i forhold til de pligter og opgaver som K ApS og A som reel ejer og direktør ville blive pålagt efter hvidvaskloven.”*

Det forhold at jeg tidligere er dømt for salg af euforiserende stoffer giver efter min opfattelse ikke grundlag for hverken nægtelse af HVL registrering eller påbud om ikke at måtte udbyde ydelser omfattet af HVL § 17 stk. 1, da det forhold som jeg er dømt for ikke vedrører økonomisk kriminalitet, skatteunddragelse eller lignende og forholdet burde således ikke have været inddraget i sagsbehandlingen jf. VEJ 9728 af 28/10/2020 pkt. 1.3. Hæderlighedsvurdering. (Finanstilsynets vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven)).

Jeg skal i den forbindelse tillade mig at henvise til at det fremgår eksplicit af ovennævnte vejlednings pkt. 1.3. Hæderlighedsvurdering, tredje afsnit:

”Erhvervsstyrelsens vurdering sker særligt med henblik på at sikre, at de nævnte virksomheder, herunder medlemmer af ledelsen og kredsen af reelle ejere, der udbyder ydelser omfattet af § 2, nr. 12, eksempelvis ikke tidligere er dømt for en økonomisk forbrydelse der begrundet en nærliggende fare for misbrug af de ydelser, som udbydes.....”

Samt syvende afsnit:

”Det er som udgangspunkt kun strafbare handlinger, der relaterer sig til ovenstående typer kriminalitet, der indgår i Erhvervsstyrelsens vurdering.

Domme for skatteunddragelse vil kunne medføre et afslag på registrering under hensyn til, at skatteunddragelse er omfattet af definitionen af hvidvask. Se afsnit 2.1 om definitioner, hvidvask.”

Yderligere vil jeg anføre at der fremgår to sammenlignelige sager af Karnovs note 386 til strfl. § 78:

U 1974 819 (mandatsvig vedr. checks i 1969, i 1970 dom til psykiatisk behandling på hospital, foranstaltningen ophævet i 1972. Ikke til hinder for optagelse i revisorregister),

U 1977 404 (misvisende årsregnskab i 1970, idømt 42 dagbøder i 1973 efter bl.a. § 296, stk. 1, nr. 2, ej til hinder for optagelse i revisorregister).

Ligeledes fremgår det af noten at der skal tages hensyn til hvor lang tid der er gået siden forholdet blev begået, hvilket også afspejles af ovennævnte afgørelser.

Som det fremgår af den dom der er afsagt mod mig er der tale om et forhold begået i november 2016, og der er således forløbet 4 år siden forholdet fandt sted.

Det må således konstateres at Erhvervsstyrelsens afgørelse ikke er i overensstemmelse med retspraksis.

Yderligere bør det bemærkes at ovennævnte afgørelser omhandlede godkendte revisorer, til hvilke der må antages at stilles højere vandelskrav i det at godkendte revisorer er bemyndiget til at afgive erklæringer.

På tidspunktet hvor forholdet fandt sted havde jeg et stofmisbrug, og jeg gik efterfølgende i behandling, hvilket har resulteret i at jeg er kommet ud af mit misbrug, har drevet virksomhed siden da med positive resultater og har fuldført en videregående uddannelse inden for markedsføring og økonomi.

I forlængelse af dette skal det nævnes at min arbejdsfunktion i virksomheden ikke er at udføre bogføring eller regnskabsmæssige opgaver.

Jeg er udvikleren bag og er ansvarlig for vores markedsføring og salg, hvoraf vi i dag har otte fuldtidsbogholdere og revisorer ansat til at varetage disse opgaver.

- Jeg mener ydermere ikke at min "kontrollerende indflydelse" på de ydelser der bliver udført på nogen måde er af nævneværdig karakter og at der med det er nogen nærliggende fare for misbrug af disse, jævnfør erhvervsstyrelsens skønsmæssige vurdering § 58, stk. 3 som bygger på dette.

Jeg mener at det vil være urimeligt hvis jeg på baggrund af en fejltagelse i "mit tidligere liv" som i øvrigt ikke relaterer sig til økonomisk kriminalitet, fratages muligheden for at drive min virksomhed som jeg og resten af teamet bag i sagens natur har lagt både liv og sjæl i at skabe.

Ad opsummering,

Det er af min opfattelse at det ud fra gældende regler og praksis fremstår klart at jeg er berettiget til HVL registrering, og at påbuddet om ikke at måtte udbyde ydelser omfattet af HVL § 1, stk. 1 nr. 17, er givet med urette.
..."

I redegørelsen af 14. januar 2021 har Erhvervsstyrelsen fastholdt de påklagede afgørelser, og styrelsen har endvidere anført bl.a.:

"1. Sagens retlige omstændigheder

Den 26. juni 2017 trådte den ny Hvidvasklov, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, lov nr. 651, af 8. juni 2017 i kraft.

Med loven blev der indført en ny bestemmelse i lovens § 57, stk. 2, hvorefter det fremgår, at medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af den pågældende stilling eller kontrollerende indflydelse.

Det følger af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17, at loven finder anvendelse for virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.

Formålet med indførelsen af kravene var blandt andet at sikre, at personer, der har været involveret i økonomisk kriminalitet, herunder skatteunddragelse mv., jf. hvidvasklovens § 3, ikke er involveret i virksomheder underlagt hvidvasklovens krav.

Erhvervsstyrelsen skal således vurdere om personer, herunder medlemmer af ledelsen og kredsen af reelle ejere i virksomheder, er dømt for et strafbart for-

hold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældende stilling eller kontrollerende indflydelse.

Det er Erhvervsstyrelsens vurdering, at de forhold, som direktøren og den reelle ejer i K ApS er dømt for, medfører en nærliggende fare for misbrug af den pågældende stilling eller kontrollerende indflydelse.

...

Udtalelse

Erhvervsstyrelsen har på baggrund af As argumenter anført i dennes klage af 30. november 2020 foretaget en vurdering af A forhold på ny. Erhvervsstyrelsen har i den forbindelse vurderet, at de dømte forhold stadig begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse, jf. hvidvaskloven § 57, stk. 2.

Særligt lægger Erhvervsstyrelsen vægt på omfanget af lovovertrædelsen, og det faktum at A i en periode primært har ernæret sig via indtjening via strafbar lovovertrædelse samt indtjening med deraf følgende unddragelse af skat.

Erhvervsstyrelsen skal i forhold til klagers påstand om, at handel med euforiserende stoffer ikke vedrører økonomisk kriminalitet, bemærke, at hvidvasklovens § 58, stk. 2 ikke omtaler økonomisk kriminalitet, men angiver at Erhvervsstyrelsen skal undlade registrering såfremt "...et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet...". Bestemmelsen henviser endvidere til straffelovens § 78, stk. 2, der i sin formulering ej heller omtaler økonomisk kriminalitet. I afsnit 1.3 i VEJ 9728 af 28/10/2020 (Finans- tilsynets vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme), som klager henviser til i sin klage, fremgår det, at Erhvervsstyrelsen skal vurdere, om relevante personer opfylder kravet om hæderlighed/egnethed. Endvidere fremgår, at Erhvervsstyrelsens vurdering særligt sker med henblik på at sikre, at de nævnte virksomheder, herunder medlemmer af ledelsen og kredsen af reelle ejere, der udbyder ydelser omfattet af § 2, nr. 12, **eksempelvis** ikke tidligere er dømt for en økonomisk forbrydelse der begrundet en nærliggende fare for misbrug af de ydelser. Af punkt 2.1 i samme vejledning fremgår, at hvidvask defineres som "Uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte eller midler, der er opnået ved en strafbar lov- overtrædelse". Erhvervsstyrelsen har i sin vurdering af egnethed/hæderlighed lagt vægt på, at den af A begåede lovovertrædelse falder ind under definitionen af hvidvask, og Erhvervsstyrelsen må på den baggrund fastholde, at kravet om hæderlighed/egnethed ikke ses opfyldt.

I forlængelse af klagers påstand om, at de begåede forhold tidsmæssigt ligger langt tilbage, og at Erhvervsstyrelsens afgørelse derfor ikke er i overensstemmelse med retspraksis, skal Erhvervsstyrelsen henvise til Erhvervsankenævnets kendelse af 15. februar 2008 (J.nr. 2007-0013942), hvor nævnet tiltrådte, at styrelsen den 30. august 2007 havde nægtet

registrering på baggrund af et strafbart forhold begået i 1993. Erhvervsstyrelsen har i nærværende sag vurderet, at de af A begåede forhold fortsat udgør en nærliggende fare for misbrug af den kontrollerende stilling eller kontrollerende indflydelse.

Klager henviser i sin klage til kendelse U1974.819 af 1. april 1974, der omhandler mandatsvig ved udstedelse af checks for i alt kr. 6.872,03, som straffedes ved undergivelse til psykiatrisk behandling, hvilket efterfølgende ikke kunne godtgøre nægtelse af optagelse i revisorregisteret. Erhvervsstyrelsen skal hertil bemærke, at den nævnte sag ikke i hverken lovovertrædelsens omfang eller i straffens hårdhed er sammenlignelig med klagers sag.

Klager henviser desuden i sin klage til kendelse U1977.404 af 24. januar 1977, der omhandler indlevering af misvisende årsregnskab, som straffedes med bøde, hvilket efterfølgende ikke kunne godtgøre nægtelse af optagelse i revisorregisteret. Erhvervsstyrelsen skal ligeledes hertil bemærke, at den nævnte sag ikke i hverken lovovertrædelsens omfang eller i straffens hårdhed er sammenlignelig med klagers sag.

Slutteligt anfører klager i sin klage, at dennes arbejdsopgaver i virksomheden ikke er at udføre bogføring eller regnskabsmæssige opgaver, og han derfor ikke mener at have kontrollerende indflydelse. Erhvervsstyrelsen skal hertil bemærke, at A på trods af de angivne arbejdsopgaver fortsat er både reel ejer og direktør i selskabet, og det er derfor Erhvervsstyrelsens vurdering, at den kontrollerende indflydelse er aktuel.
...”

I indlæg af 29. januar 2021 har klagers advokat herefter anført bl.a.:

”I sit svar af 14. januar 2021 til Erhvervsankenævnet har Erhvervsstyrelsen primært gentaget de fejlagtige begrundelser der allerede er anført i Erhvervsstyrelsens afgørelse af 2. november 2020.

Erhvervsstyrelsens har i svaret (...) anført at *”Erhvervsstyrelsen har i sin vurdering af egnethed/hæderlighed lagt vægt på, at den af A begåede lovovertrædelse falder ind under definitionen af hvidvask, og Erhvervsstyrelsen må på den baggrund fastholde, at kravet om hæderlighed/egnethed ikke ses opfyldt.”*

Begrundelsen fra Erhvervsstyrelsen er således at A efter Erhvervsstyrelsens opfattelse har begået en lovovertrædelse der falder ind under definitionen af hvidvask.

I den forbindelse henviser Erhvervsstyrelsen til at *”Af punkt 2.1 i samme vejledning (9728 af 28/10/202) fremgår, at hvidvask defineres som ”Uberettiget at modtage eller skaffe sig eller andre del i økonomisk udbytte eller midler, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse”.* (parentes indsat af mig).

Det virker dog til at Erhvervsstyrelsen har glemt at læse resten af pkt. 2.1, i det at det heraf fremgår at: *"Hvidvasklovens definition af hvidvask skal forstås i overensstemmelse med straffelovens § 290 om hæleri og § 290 a om hvidvask."*

Samt at *"Karakteristisk for hvidvasktransaktioner og aktiviteter er, at de har til formål at skjule midlernes oprindelse gennem en sløringsproces..."*

A er som det fremgår af sagen dømt for salg af euforiserende stoffer, og det forekommer at være klart at forholdet ikke falder ind under definitionen af hvidvask.

Erhvervsstyrelsens begrundelse, om at A efter Erhvervsstyrelsens opfattelse har begået en lovovertrædelse der falder ind under definitionen af hvidvask, er således åbenlyst forkert.

Retspraksis om rettighedsnægtelse/frakendelse er karakteriseret ved en meget tæt sammenhæng mellem den begåede lovovertrædelse og den virksomhed hvortil rettighed nægtes/frakendes, da det ellers ikke kan antages at det udviste forhold begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Eksempelvis ses rettighedsnægtelse/frakendelse i tilfælde hvor:

Revisorer har foretaget betydelig skatteunddragelse og/eller svig.

Dørmænd/vagter har udøvet vold og våbenbesiddelse.

En tidligere dom for handel med euforiserende stoffer kan ikke antages at udgøre et forhold der *"begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet"* i forhold til at drive en bogføringsvirksomhed.

Det anføres derfor

at, Erhvervsstyrelsens begrundelse, om at A efter Erhvervsstyrelsens opfattelse har begået en lovovertrædelse der falder ind under definitionen af hvidvask, er således åbenlyst forkert, **at**, As tidligere dom for handel med euforiserende stoffer kan ikke antages at udgøre et forhold der *"begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet"* i forhold til at drive en bogføringsvirksomhed, **at**, der således hverken er hjemmel til påbuddet om ikke at måtte udbyde ydelser omfattet af HVL § 1, stk. 1 nr. 17, eller til nægtelsen af HVL registrering, **at**, påbuddet om ikke at måtte udbyde ydelser omfattet af HVL § 1, stk. 1 nr.

17 derfor skal ophæves,

at, K ApS derfor skal registreres i HVL REG."

Ankenævnet udtaler:

Ankenævnet anser klagen for at angå Erhvervsstyrelsens afgørelse om registreringsnægtelse efter hvidvasklovens § 58, stk. 3, nr. 3, og om påbud efter hvidvasklovens § 57, stk. 2, idet bemærkes, at Erhvervsstyrelsens afgørelse om registreringsnægtelse efter hvidvasklovens § 58, stk. 2, kan indbringes for retten efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, jf. hvidvasklovens § 58, stk. 4.

Efter hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17, finder loven anvendelse bl.a. på virksomheder og personer, der erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i § 1, stk. 1, nr. 1416 nævnte persongrupper (advokater, godkendte revisorer og revisionsvirksomheder samt ejendomsmæglere og ejendomsmæglervirksomheder), herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere, eksterne bogholdere og enhver anden person, der forpligter sig til at yde hjælp, bistand eller rådgivning om skatteanliggender som sin vigtigste erhvervsmæssige virksomhed.

Medlemmer af ledelsen og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17, må efter lovens § 57, stk. 2, ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse.

Efter hvidvasklovens § 58, stk. 1, skal virksomheder og personer, der udbyder tjenesteydelser til virksomheder, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 18, registreres hos Erhvervsstyrelsen for at kunne udøve denne virksomhed.

Det følger af hvidvasklovens § 58, stk. 3, nr. 3, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at registrere en virksomhed, hvis en reel ejer er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse.

Hvidvasklovens §§ 57 og 58 er begge indsat ved lov nr. 651 af 8. juni 2017. I det lovforslag (nr. L 41 af 13. oktober 2016), der lå til grund for loven, hedder det i de specielle bemærkninger til § 57 (lovforslagets § 50) bl.a.:

”Det foreslås i *stk. 2*, at medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af den pågældendes stilling eller kontrollerende indflydelse. Det

drejer sig om virksomheder og personer, der i øvrigt erhvervsmæssigt leverer samme ydelser som de i § 1, stk. 1, nr. 14-16 nævnte persongrupper, herunder revisorer, som ikke er godkendt i henhold til revisorloven, skatterådgivere og eksterne bogholdere.

Bestemmelsen er straffelagt, jf. § 71, stk. 1, 2. pkt. Ansvarssubjekterne for overtrædelse af § 50, stk. 2 er medlemmer af den øverste og daglige ledelse og reelle ejere af virksomheder samt personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17. Den strafbare handling kan eksempelvis bestå i erhvervsmæssigt at levere samme ydelser som eksempelvis advokater, revisorer og ejendomsmæglere, selvom man er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af hvervet.

...

I de specielle bemærkninger til hvidvasklovens § 58 (lovforslagets § 51) hedder det bl.a.:

”Den foreslåede § 51 fastlægger en registreringspligt hos Erhvervsstyrelsen for virksomheder og personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 18 og 19 samt fastsætter betingelser herfor. Bestemmelsen viderefører § 31 i gældende hvidvasklov med indholdsmæssige ændringer, herunder udvides bestemmelsen ved, at der stilles yderligere krav om vurdering af medlemmer af ledelsen i virksomheders og personers egnethed til at udøve de nævnte aktiviteter. Det stilles også som noget nyt krav om, at en virksomhed, der søger om at blive registreret ved Erhvervsstyrelsen, ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrundet nærliggende fare for misbrug af registreringen, samt at Erhvervsstyrelsen kan inddrage registreringen, hvis en virksomhed efterfølgende bliver dømt for et sådan forhold...

Formålet med indførelsen af kravene om egnethed er blandt andet at sikre, at personer med gentagne konkurser og personer, der ofte er involveret i kædesvig m.v., ikke er involveret i virksomheder eller personer, der er registreret efter denne lov. Ved Erhvervsstyrelsens vurdering af egnethed skal der inddrages en høj grad af væsentlighed, herunder, hvorvidt den pågældende kan antages at ville anvende virksomheden til hvidvask af penge eller kanalisere penge til terrorformål. Der henvises til afsnit 3.13.4 i de almindelige bemærkninger.

Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 1 og 2, i 4. hvidvaskdirektiv.

...

Det foreslås i *stk. 2*, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at foretage registrering efter *stk. 1*, hvis et medlem af en virksomheds øverste eller daglige ledelse eller personen er dømt for et strafbart forhold, der begrundet en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet, jf. § 78, stk. 2, i straffeloven eller har indgivet begæring om rekonstruktionsbehandling, konkurs eller gældssanering eller er under rekonstruktionsbehandling, konkursbehandling eller gældssanering. Der stilles dermed krav om, at Erhvervsstyrelsen skal vurdere, om personer eller medlemmer af ledelsen i virksomheder, der skal registreres ved Erhvervsstyrelsen, opfylder krav om egnethed og hæderlighed.

Det følger af den foreslåede stk. 7 og § 52, at de virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere, om kravene er opfyldt. Bestemmelsen gennemfører artikel 47, stk. 2, i 4. hvidvaskdirektiv, hvorefter tilsynsmyndighederne skal sikre, at de personer, som varetager en ledelsesfunktion i valutavekslingsvirksomheder og udbydere af tjenesteydelser til virksomheder, besidder den fornødne hæderlighed og egnethed.

...

Af betragtning nr. 51 i præamblen til 4. hvidvaskdirektiv fremgår det, at kriterierne for at afgøre, om en person besidder den fornødne egnethed og hæderlighed, som minimum skal afspejle behovet for at beskytte virksomhederne mod at blive misbrugt af deres ledere eller reelle ejere med kriminelle formål for øje. Det foreslås derfor i *stk. 2, nr. 1*, at en person eller et medlem af ledelsen ikke må være dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet jf. § 78, stk. 2, i straffeloven. Kravet om, at der skal være en nærliggende fare for misbrug, betyder, at det ikke er tilstrækkeligt for at undlade at foretage en registrering, at vedkommende er dømt for en strafbar handling, jf. henvisningen i bestemmelsen til § 78, stk. 2, i straffeloven. Henvisningen indebærer, at Erhvervsstyrelsen skal foretage en vurdering efter samme princip, som domstolene anvender i forbindelse med en rettighedsfrakendelsessag, og i vurderingen inddrage domspraksis.

...

Det foreslås i *stk. 3, nr. 3*, at Erhvervsstyrelsen skal undlade at registrere en virksomhed, hvis en eller flere af en virksomheds reelle ejer(e) er dømt for et strafbart forhold, der begrunder nærliggende fare for misbrug af den pågældendes kontrollerende indflydelse. Formålet med bestemmelsen er at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål ved at hindre, at personer med bestemmende indflydelse på virksomheden kan anvende virksomheden til kriminelle formål. Ved Erhvervsstyrelsens vurdering skal der inddrages en høj grad af væsentlighed, herunder hvorvidt den pågældende reelle ejer kan antages at ville anvende virksomheden til hvidvask af penge eller kanalisering af penge til terrorformål. Det er derfor som udgangspunkt alene strafbare forhold, der relaterer sig til denne type af kriminalitet, der kan indgå i vurderingen. Domme for skatteunddragelse vil kunne medføre et afslag på registrering under hensyn til, at skatteunddragelse er omfattet af definitionen af hvidvask i forslagets § 3. Der skal dog som udgangspunkt altid være tale om gentagelsestilfælde.

Det foreslås i *stk. 4*, at § 78, stk. 3, i straffeloven finder tilsvarende anvendelse ved vurderingen af, om strafbare forhold kan medføre, at der ikke skal ske registrering henholdsvis inddragelse af en registrering.

...”

Af den dagældende vejledning nr. 9728 af 28. oktober 2020 (Finanstilsynets vejledning om lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven)), fremgår bl.a.:

”1.3. Registrering hos Erhvervsstyrelsen

...

Hæderlighedsvurdering

En virksomhed eller person, der søger om at blive registreret hos Erhvervsstyrelsen, må ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundet nærliggende fare for misbrug af stillingen. ...

Erhvervsstyrelsen skal vurdere, om personer, herunder medlemmer af ledelsen og kredsen af reelle ejere i virksomheder, der skal registreres hos Erhvervsstyrelsen, opfylder kravet om hæderlighed/egnethed. De virksomheder og personer, der er omfattet af bestemmelsen, skal give Erhvervsstyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for, at Erhvervsstyrelsen kan vurdere, om kravene er opfyldt, hvilket også gælder oplysninger om efterfølgende ændringer.

Erhvervsstyrelsens vurdering sker særligt med henblik på at sikre, at de nævnte virksomheder, herunder medlemmer af ledelsen og kredsen af reelle ejere, der udbyder ydelser omfattet af § 2, nr. 12, eksempelvis ikke tidligere er dømt for en økonomisk forbrydelse der begrundet en nærliggende fare for misbrug af de ydelser, som udbydes, og Erhvervsstyrelsen har i disse tilfælde pligt til at undlade at registrere virksomheden.

Det bemærkes, at kravet om hæderlighed vedrørende strafbare forhold, tilsvarende finder anvendelse på ledelsesmedlemmer og reelle ejere i virksomheder, samt for personer omfattet af § 1, stk. 1, nr. 17, herunder bl.a. skatterådgivere og bogholdere, jf. hvidvasklovens § 57, stk. 2.

...

Formålet med bestemmelsen er at minimere risikoen for hvidvask af penge i virksomheden og kanalisering af penge til terrorformål ved at hindre, at personer med bestemmende indflydelse på virksomheden kan anvende virksomheden til kriminelle formål.

Det er som udgangspunkt kun strafbare handlinger, der relaterer sig til ovenstående typer kriminalitet, der indgår i Erhvervsstyrelsens vurdering. Domme for skatteunddragelse vil kunne medføre et afslag på registrering under hensyn til, at skatteunddragelse er omfattet af definitionen af hvidvask. Se afsnit 2.1 om definitioner, hvidvask.

...”

Ankenævnet finder, at der ved udformningen af bestemmelserne i hvidvasklovens § 57, stk. 2, og § 58, stk. 3, nr. 3, hvori der ikke henvises til straffelovens § 78, stk. 2, og under hensyn til reglernes formål må anses at være overladt Erhvervsstyrelsen et ikke ubetydeligt skøn ved vurderingen af, om relevante personer opfylder kravene om egnethed og hæderlighed.

Efter de ydelser, som K ApS erhvervsmæssigt leverer, kan det lægges til grund, at hvidvaskloven finder anvendelse på virksomheden, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 17, og at virksomheden er omfattet af lovens § 1, stk. 1, nr. 18.

A er direktør i og reel ejer af virksomheden K ApS, og han må derfor ikke være dømt for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af hans stilling eller kontrollerende indflydelse, jf. hvidvasklovens § 57, stk. 2, idet Erhvervsstyrelsen i givet fald skal undlade at registrere virksomheden, jf. lovens § 58, stk. 3, nr. 3.

A er ved Østre Landsrets anke af 23. maj 2017 straffet med fængsel i 1 år og 3 måneder for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 1, og 2, jf. lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 43 og nr. 131, ved i tiden op til den 20. december 2016 at have overdraget ikke under 111 gram kokain til en værdi af mindst 54.750 kr. og 100 euro samt ved den 20. november 2016 at have været i besiddelse af 74,3 gram kokain med henblik på videresalg. Det fremgår af sagen bl.a., at A i forbindelse med straffesagen oplyste, at han i 2016 opgav en skattepligtig indkomst på 78.000 kr., og at han i tillæg hertil havde en indtægt på 80.000 kr., som blev udbetalt sort.

På baggrund navnlig af karakteren og omfanget af de strafbare forhold, som A er dømt for – økonomisk kriminalitet i en bredere forstand – tiltræder ankenævnet det af Erhvervsstyrelsen foretagne skøn, hvorefter de strafbare forhold begrundes en nærliggende fare for misbrug af As stilling eller kontrollerende indflydelse. Den tid der er forløbet, siden forholdene blev begået og pådømt, kan ikke føre til en anden bedømmelse.

Da betingelserne i hvidvasklovens §§ 57, stk. 2, og 53, stk. 3, nr. 3, således er opfyldt, tiltræder ankenævnet, at Erhvervsstyrelsen har meddelt klager afslag på optagelse i

hvidvaskregisteret samt påbudt klager at ophøre med at udbyde ydelser omfattet af hvidvasklovens § 1, stk. 1, nr. 17.

På denne baggrund stadfæster ankenævnet Erhvervsstyrelsens afgørelse af 2. november 2020 i det omfang, afgørelsen er påklaget.